

ar almira

65 let tradicije 40 let razvoja

NEKAJ MISLI OB JUBILEJU ALMIRE

»Previharimo viharje« — je vzkliknil pesnik, ko nam je bilo najhuje.

Tekstilcem so delali viharje kar pomnimo. Sedaj so jih izjemoma napravili vsem, pa tudi sebi. Ko bo najvišji dan bomo izmerili nebesno stran in svojo ladjo krmarili kot doslej — trdoživo, brez omahovanja in se rešili.

Imamo srečo, da smo dobri krmarji in da je naša ladja — Almira dobro grajena in trdna.

Delavke in delavci Almire so skozi dolga desetletja premagovali vse vrste težav in ovir, da so ohranili svoj prostor na soncu in se mukoma prebijali iz revščine.

Stojimo pred novim obdobjem, ki bo od nas zahtevalo povečanje prizadevanj ostati na tržiščih sveta in ohraniti dobro ime, ki si ga je kolektiv Almire priboril s svojim delom. Zaostreni pogoji poslovanja bodo zahtevali več doslednosti, vztrajnosti, požrtvovalnosti in medsebojnega sodelovanja. Kadar je zato nuja, to znamo in hočemo.

V preteklem obdobju, ki zaradi deviznih pripetij ni bilo lahko, smo kljub temu ustvarili z modernizacijo strojnih naprav pogoje, da nam bo boj za obstoj lažji in imamo več izgledov, da obstanemo.

V zadnjih par letih je odšlo jedro kolektiva v pokoj, vključili smo na stotine novih mladih delavcev in delavk ter strokovnjakov. Veselo smo presenečeni, ko ugotovljamo, da so dobro prijeli za delo, ga obvladali in ga dobro opravljajo. Z lahkoto obvladujejo vse bolj zapleteno tehniko in postopke dela, kar nas je nemalo skrbelo.

Kako se pripravljamo na bitko za življenje ali smrt? Tako, da bomo z ustvarjalnim strokovnim delom, ustvarili ponudbo, t. j. izdelke, ki bodo naše sedanje in bodoče kupce navdušili in v njih vzbudili želje imeti jih. Dobra ponudba in dobra kolekcija je tričetrt uspeha. Drugih poti ni.

Kakovost izdelkov, njih prijetna optika, trpežnost in samosvojost je osnovni pogoj, da pridobimo simpatije starih in novih kupcev.

Tako oboroženi z dosežki svojega dela in znanja bomo ob taki samoupravni naravnosti kot doslej dosegli visoko mobilnost, prodornost na svetovnih trgih.

40 LET ALMIRE

»ALMIRA« alpska modna industrija Radovljica, svojčas imenovana »Pletenine — nogavice« Lesce je nastala leta 1948 z združitvijo tovarne pletenin Radovljica in tovarne nogavic Lesce. Nasledila je bogate večdesetletne tradicije tekstilne dejavnosti. Ta dejavnost se je na Gorenjskem razvila predvsem zaradi reje ovac, ki je bila nekdanj razširjena vse od Jezerskega pa tja do Bovškega. Nekoliko raskavo, domačo volno so lastniki ovčjih čred od blizu in daleč peš ali z vozmi prodajali begunjskim, zgoškim in zapužkim predilcem za predelavo v prejo. Tako se je razvilo najprej suknjarstvo v begunjskem kotu, pletilstvo pa se je po prvi svetovni vojni razmahnilo v Radovljici in Lescah.

Za začetek pletilske obrti na radovljiškem območju štejejo leto 1921, ko so v Novakovi družini pričeli plesti vrhnje ple-

Skladišče surovin

tenine; najprej iz domače volne, kasneje pa tudi iz uvožene. Kmalu so se tej družini pridružili tudi drugi obrtniki. Njihova obrt je postopoma prerasčala v malo industrijo, ki se je že tedaj uspešno vključevala v slovensko in jugoslovansko tekstilno industrijo.

Leta 1950 je bilo v Almiri 24 pletilnih strojev, toda le eden med njimi na motorni pogon. Leta 1954 so stroje obnovili, nekaj so jih dokupili in tako lahko ponudili na trgu širši asortiment izdelkov. Tega leta se Almira preko beogradskega Centrotekstila prvič pojavi na mednarodnem trgu. Leta 1960 je proizvodnja nogavic doživela občuten padec v korist povečani proizvodnji vrhnjih pletenin. Čeprav so asortiman popestrili z materiali, ki jih tedaj na domačem trgu ni bilo, je prodaja tako padla, da so morali odpustiti 40 delavk. Z modernizacijo strojne opreme so leta 1961 zlezli iz krize. Tedaj je stekla tudi proizvodnja v Novi Gorici. Sledil je nakup za tiste čase visokoproduktivnih cotton strojev, ki so bili v Jugoslaviji tedaj prava redkost. Tako so lahko razširili paleto uporabljenih materialov, še na posebno ugoden odmev pa so naleteli izdelki iz šetlanda.

Ob dvajsetletnici Almire je leta pričela z izgradnjo nove tovarne. Leta 1971 so se preselili v nove proizvodne prostore, kar je omogočilo izboljšanje organizacije dela in ukinitve četrte izmene. Leta 1973 je bil v Novi Gorici zgrajen nov obrat.

Leta 1974 je samoupravljanje doživelo prelomnico: konstituirani sta bili dve proizvodni TOZD (Radovljica in Nova Gorica), TOZD Trgovina in Skupne službe.

Leto 1976 je leto zaostajanja, nato pa postopnega oživljanja gospodarske aktivnosti v širšem družbenem prostoru. To se občuti tudi v Almiri, ko se srečuje s povečano ponudbo trikotaže na domačem trgu, zapiranje izvoza, z uvoznimi težavami. To leto se je Almira priključil obrat TIP-TOP v Bohinju in tako nastane tretji proizvodni TOZD Bohinj. Naslednje leto t. j. leto 1977 so bili nabavljeni v novi FRJ stroji, ukinjeno nočno delo žena, tako da delavke delajo ponoči le kadar se lovijo roki za inozemske kupce.

Za leto 1978 je značilna le rahla rast proizvodnje, v celotni tekstilni industriji, pa tudi v Almiri zaostaja predvsem modernizacija proizvodnih zmogljivosti zaradi uvoznih omejitev. Prodajo slovenske tekstilne industrije na domačem trgu otežuje tudi izgradnja novih tekstilnih zmogljivosti v ostalih predelih države, ki zlasti z nižjimi cenami močno konkurirajo slovenskim tekstilcem.

Omejitve uvoza, ki so se nadaljevale iz prejšnjega leta so povzročile v letu 1979 motnje pri preskrbi surovin in s tem izpad planirane proizvodnje in prodaje. Znatno prekoračenje planiranega izvoza je ob hkratnem povečanju poslovnih stroškov (podražitev surovin in repromaterijala) v tem letu negativno vplivalo na ustvarjeni dohodek in ostanek dohodka. Zato je bila tudi investicijska dejavnost dokaj skromna. Kljub temu pa smo nabavili rabljene cotton pletilne stroje in kosmatilni stroj, s čimer je bila omogočena preusmeritev proizvodnje (konfekcioniranje iz metraže in dodatna obdelava pletenin) in s tem tudi zboljšana vsklajenost kapacitet med pletilnico in šivalnico. Kupili smo tudi počitniški dom v Oštrm pri Kraljevcu, ki ga Almira do tedaj ni imela.

Zaostreni gospodarski pogoji iz predhodnega leta so se v še ostrejši obliki nadaljevali tudi v letu 1980. To leto je hkrati tudi zadnje leto srednjeročnega obdobja 1976—80 in hkrati leto planiranja naslednjih pet let. Toda kljub neugodnim gospodarskim gibanjem, ki so zajela ne le Almiro, ampak tudi širšo družbeno skupnost in tudi svetovno gospodarstvo, so bili poslovni rezultati Almire zadovoljivi. Nesorazmerje med preveliko ponudbo in upadajočim povpraševanjem na domačem trgu je Almira reševala s povečanim izvozom in krepitvijo maloprodajne mreže; problematično oskrbo s surovinami pa z dodelavnimi posli za inozemskega naročnika.

Tudi leto 1981 je bilo v znamenju nenehnega pomanjkanja ustreznih surovin in rezervnih delov, vendar je Almira prilagojevala asortiman trenutnim možnostim in se s tem izognila zastojem proizvodnje, zahteve kupcev pa v glavnem zadovoljila.

Na zmanjševanje izvoza v tem letu je prišlo v glavnem zaradi stornacije naročil iz Poljske zaradi znanih dogajanj v tej državi; do predvidenega večjega izvoza z Alžirom ni prišlo. Poleg nekaj šivalnih strojev smo v tem letu nabavili 4 rabljene cotton pletilne stroje, ki so jih naši mehaniki usposobili za nemoteno proizvodnjo.

Kolektiv Almire se je v letu 1982 z dokajšnjo mero zavesti spoprijel s težavami, ki so se v tem letu še zaostrele in dosegel največji uspeh predvsem v izvozu, ki ga je nasproti letu poprej povečal za 27 %. V tem letu smo dobili od Narodne banke brezplačno Grimšče, kjer smo organizirali proizvodnjo ročnih pletenin (delo na domu) in uredili prodajalno. Almiri je bila priključena krojaška delavnica Elita Bled.

Z uvozom kamber pletilnega stroja v letu 1983 se je asortiman izdelkov lahko še razširil. Leta 1984 je Almira dosegla 33 % povečanje izvoza nasproti letu 1983. Po nekaj slabih letih v pogledu investicij, je bilo leto 1984 v tem pogledu boljše. Uvozili smo šivalne stroje, 2 prstančna predilna stroja, sukalni stroj in laboratorijski sukalni stroj. V letu 1985 smo glede na stabilizacijska prizadevanja dali velik poudarek izrabi domačih surovin. To leto je tudi hkrati leto, ko nam je uspelo na vseh domačih sejmih dobiti najvišja priznanja. Poleg Ljubljanskega zmaja in Beograjske košute smo dobili še nagrado »Inovator leta«, nagrado Društva oblikovalcev Slovenije, Zlato Jano, nagrado Društva likovnih umetnikov uporabne umetnosti Srbije, Zlatega pava, plaketo na sejmu v Sarajevu, Zlato plaketo »BIO«, za Grimšče pa Turistični nagelj.

V letu 1985 smo pričeli z izgradnjo predilnice in skladišča surovin; poleg šivalnih strojev pa smo uvozili še predilni stroj, mikalnik, stroj za vezenje, 3 pletilne stroje in stroj za etiketiranje. V tem letu nam je bil odobren kredit Mednarodne finančne korporacije za modernizacijo proizvodnje v višini 3 milijone nemških mark. Iz tega kredita je bilo že v letu 1985 uvoženih 56 komadov specialnih šivalnih strojev, 4 komade krožnih strojev, 1 komad navijalni stroj, 4 likalne mize Nova-

kust, 6 komadov ploskih pletilnih strojev Stoll in Nestel s pripravo za vzorčenje, s čimer so bile podane zelo široke možnosti vzorčenja. S 4 stroji za izdelavo patentov (Transrobot) se je zboljšala kvaliteta pletenin s cotton strojev. Ostale stroje iz tega kredita smo uvozili v letu 1986 (4 komade pletilni stroji Stoll, 4 komadi specilani šivalni stroji in laboratorijski aparat za barvanje). V tem letu smo dobili v zakup iz Zahodne Nemčije 4 komade pletilnih strojev Stoll z regulirno napravo, 1 komad Camber pletilni stroj in previjalni stroj.

V naslednjem letu smo uvozili v zakup 3 komade plosko pletilne stroje, 1 komad krožni pletilni stroj in elektronski čitalec vzorcev, ki omogoča hitro izdelavo zelo zahtevnih vzorcev. V letu 1987 smo začeli s procesom posodabljanja poslovanja s pomočjo računalniško vodenih podatkov in v ta namen nabavili 2 komada osebnih računalnikov (Apple Macintosh) za potrebe komercialne in operativne priprave dela.

V ekonomsko finančnem sektorju poteka avtomatska obdelava podatkov na Philipsovih računalnikih sicer že od leta 1978, ki pa današnjim hitrim spremembam v pogojih in načinu poslovanja ne ustrezajo več, ker so tehnološko zastareli. Zato smo v letošnjem letu pričeli z modernizacijo te opreme s tem, da smo nabavili sodobnejši računalnik — za potrebe fakturiranja, vodenja zalog gotovih izdelkov in spremljanja plačil kupcev. Računalniška oprema se bo še naprej postopoma dopolnjevala in bo povezana v računalniško mrežo, ki bo spremljala celotno poslovanje delovne organizacije.

V letu 1986 je začel veljati nov zakon o celotnem prihodku, ki je predvsem v letu 1987 prinesel veliko sprememb v obračunskem sistemu. To leto je značilno po znatnem padcu kupne moči prebivalstva in s tem poslabšanjem prodajnih možnosti; znatno se je poslabšala likvidnost delovnih organizacij, pa tudi Almire; zamrznitve cen, stalno spreminjanje predpisov, razni omejitveni ukrepi in zakoni pa še dodatno otežujejo planiranje in poslovanje.

Z opisanimi gibanji in pogoji gospodarjenja v preteklih letih in z dodatnimi zaostritvami v letu 1988, z zamenjavo generacije predvsem v proizvodnji, vendar z opremo, ki se lahko kosa z vsako moderno opremljeno tovarno pletenin doma in na tujem, predvsem pa s trdno voljo do dela in premagovanja težav, ki so prisotne v naši domovini, bo kolektiv ALMIRA praznoval svojo štirideseto obletnico.

MI V ALMIRI

Prvi popolnejši podatki o zaposlenih v Almiri in njihovi izobrazbi oziroma strokovni usposobljenosti izvirajo iz leta 1956, torej 32 let nazaj. Tedaj naj bi sedanja Almira zaposlovala 335 delavcev, od tega 317 v proizvodnji (vštevši 10 vajencev) in 18 na upravi. Njihova kvalifikacijska struktura pa je bila:

4 visokokvalificirani delavci,
201 kvalificiran,
87 polkvalificiranih in
15 nekvalificiranih delavcev;

na upravi pa so bili zaposleni ljudje, ki so imeli največ srednje strokovno izobrazbo.

Čas teče, potrebe naraščajo in v okviru možnosti jih zadovoljujemo. V Almiri je zato naraščalo tudi število zaposlenih, spreminjala se je kvalifikacijska struktura oziroma izobrazbeni nivo zaposlenih.

V letu 1970 se je začela skrb za vzgojo lastnih strokovnih kadrov, podeljene so prve kadrovske štipendije, za proizvodne kadre pa se je skrbelo z vzgojo vajencev za poklice: pletilje in šivilje.

V letu 1981 je končal študij prvi Almirin štipendist na fakulteti za naravoslovje in tekstilno tehnologijo, ki ga še danes srečujemo v vrstah naših sodelavcev. Bil je naš štipendist tudi v času šolanja na Srednji tekstilni šoli.

Po podatkih kadrovske službe je bilo leta 1980 povprečno zaposlenih 804 delavcev, od tega 3 z visoko strokovno izobrazbo, 10 z višjo strokovno izobrazbo, 55 srednje strokovnih kadrov, 209 kvalificiranih, ostalo pa polkvalificirani in nekvalificirani kadri.

V letu 1980 je spremenjen sistem izobraževanja v tem smislu, da so nekdanje vajence, ki so se teoretično usposabljali 5 mesecev na leto v šoli, preostali del leta pa v sami proizvodnji, zamenjali udeleženci usmerjenega izobraževanja, ki se usposablja v šoli, za proizvodni del pouka; vendar žal le 2—3 tedne v šolskem letu pa v delovni organizaciji.

Almira je tako sprejela prve pripravnike v marcu 1983 in sicer 5 skrajšani program konfekcijskih šivalcev; (v jeseni istega leta pa tudi pripravnika IV. stopnje). V sedanjem času usmerjenega izobraževanja je imela Almira 64 pripravnikov in to vseh stopenj od II. do VII. s tem, da je večina po končani dobi ostala v delovnem razmerju. Trenutno imamo 8 pripravnikov ter skupno 766 zaposlenih oz. povprečno 784 ali 25 ljudi manj kot v letu npr. 1976, ko je povprečje znašalo 804 zaposlene.

Morda še podatek, da je število še živčih Almirinih upokojencev 291, da se je npr. samo letos že upokojilo 25 sodelavcev, da se bo to število do konca leta še povečalo.

Vse se spreminja, raste, povečujejo se potrebe posameznikov tako po stanova-

Predilnica

njih, spremenjenih pogojih prihodov na delo, počitnikovanju in prav tem področju se je povečala velika skrb.

Leta 1959 so bila zgrajena prva stanovanja (Almira je zgradila šeststanovanjski blok v Radovljici, S. Žagarja 23). Danes ima Almira skupaj 85 stanovanj, kar predstavlja 4195 m² stanovanjske površine, od tega 11 stanovanj — 583 m² stanovanjske površine v Novi Gorici. Na stanovanja čaka še 28 proslincev, od tega jih kar 6 živi v stanovanjih last Almire.

V letošnjem letu bo izveden nakup dveh dvosobnih stanovanj v nadomestnem objektu v Radovljici. Posebej pa velja povedati, da dislocirana TOZD Bohinj in Nova Gorica nimata nerešenih stanovanjskih problemov.

Zaposleni v Almiri so njega dni prihajali na delo peš, s kolesom ali vlakom, v letu 1958 pa so bile uvedene nekatere delavske avtobusne proge, kot prva Lesce—Radovljica—Begunje—Brezje, v naslednjih letih se je število relacij večalo tako, da so današnji prevozi iz vseh področij občine in izven nje urejeni in prilagojeni delovnemu času zaposlenih. Odpadlo je naporno poganjanje kolesa, včasih tudi uro in več pred delom. Moderni avtobusi nas pravočasno pripeljejo domala pred tovarniška vrata.

V letu 1968 so bile prodane skromne počitniške kapacitete v Kopru in nekaj let potem smo Almirci letovali kakor smo vedeli in znali. 1979 je odkupljen počitniški dom v Oštrém pri Kraljevicu, ki ima skupaj 12 sob s 33 ležišči. Kljub temu, da je letovanje v domu nadvse prijetno in udobno pa so si zaposleni želeli dodatnih možnosti letovanja — postopoma je bilo nabavljenih 7 počitniških prikolic, ki so nameščene na Rabu, Stoji pri Puli, Umagu, Poreču, Čatežkih in Atomskih toplicah. Vse počitniške kapacitete so skozi vso letovalno sezono polno zasedene.

V zadnjih petih letih, ko je že na pogled opazen starostni generacijski razkorak, je zmanjšano tudi število obravnavanih primerov na invalidskih komisijah. Povprečje 7 invalidskih upokojitev na leto, v razdobju 1960—1982 se je zmanjšalo le na 2 invalidski upokojitvi letno.

Znotraj delovne organizacije imamo že nekaj časa ustaljeno metodo dodeljevanja socialne pomoči pod parolo, da pomoč dobijo tisti, ki so jo najbolj potrebni. Največkrat je to ob daljši bolezni. V zadnjih dveh letih je bila taka pomoč na predlog izvršnih odborov sindikata odobrena 24 sodelavcem. Višina pomoči je v odvisnosti od povprečja osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji združenega dela v preteklem letu.

Ob koncu še to. Komaj desetina zaposlenih je moških. To dejstvo lahko šteje mo za dediščino preteklosti, delitve družbenega dela, v kateri je tekstil s šivanjem in pletenjem sledil prastarim vzorom in družbenim konvencijam, te pa so, da pletejo in šivajo ženske, moški pa so med njimi bolj ali manj izjema ali pa opravljajo v delovnem procesu fizična dela, ki jih ženske ne zmorejo, pa vendar je tovarna kot trdoživ, med industrijskimi panogami mnoga leta v marsičem zapostavljen or-

ganizem, ki se je prebijal z lastnimi močmi in si v mnogih poslovnih bitkah pridobil sposobnosti brez katerih se v zdajšnjem kriznem obdobju našega gospodarstva mnoge delovne organizacije težko znajdejo. V Almiri pa pravimo »Mi smo se naučili stabilizacijskega vedenja že v času, ko to mnogim še ni bilo potrebno.«

Menda ni potrebno posebej omenjati, da vedno pravimo urejena socialna varnost je pogoj za dobre proizvodne rezultate, zato so tudi v Almiri rezultati dela vedno dobri.

PROIZVODNI TOZD V ALMIRI

Delovna organizacija ALMIRA ima tri proizvodne TOZD, ki se med seboj ločijo po tehnoloških karakteristikah strojnega parka in po lokaciji kjer delujejo. Vsi skupaj dajejo zaokroženo ponudbo v sektorju vrhnje trikotaže; to pomeni, da se njihovi proizvodni programi dopolnjujejo. Osnovna dejavnost proizvodnih TOZD je pletenje in konfekcioniranje. Proizvodni program obsega izdelavo bluzonov, ženskih kompletov, jopic, puloverjev, ženskih bluz in modnih dodatkov. Po rekonstrukciji proizvodnje pred dvema letoma, smo danes v določenih delih proizvodnega procesa, kot je delno pletilnica, šivalnica in likalnica, sorazmerno moderno opremljeni. Seveda moramo težiti za tem, da se posebno pletilnica, kjer so določene skupine strojev že iztrošene in zastarele, še naprej posodablja; drugače pa bo v bodočnosti potrebno največjo skrb posvetiti organizaciji dela, gibanju proizvodnje in kvaliteti.

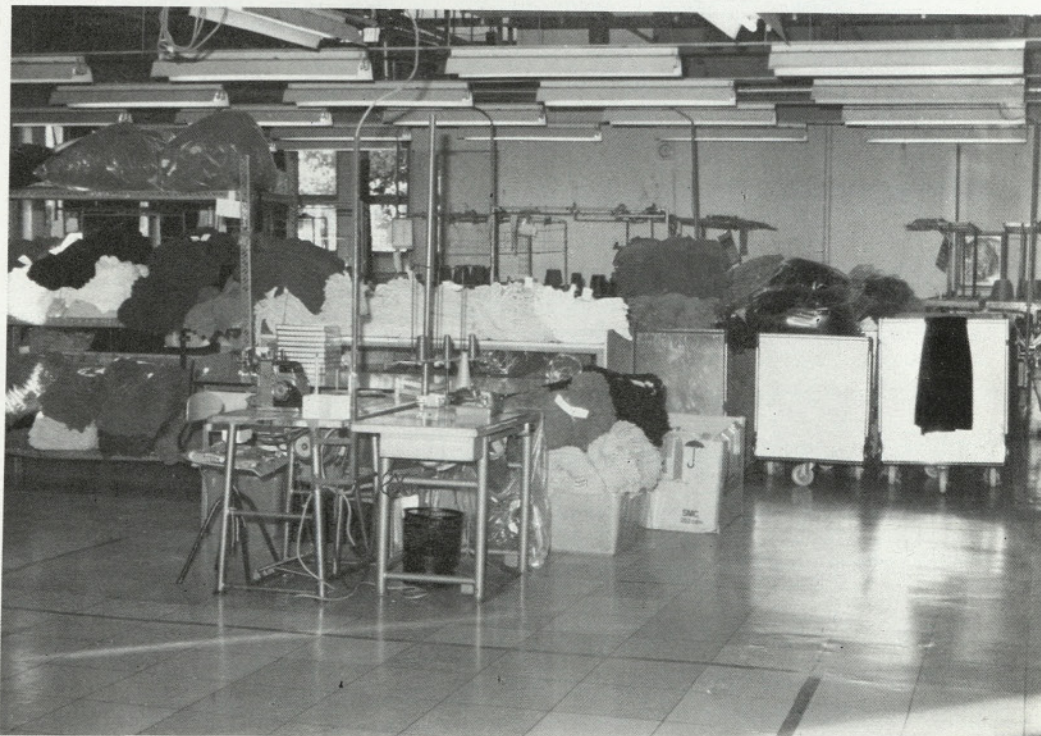
TOZD Proizvodnja pletenin Radovljica

je največji proizvodni TOZD v Almiri. Njegova značilnost je proizvodnja mikane volnene preje, pletenje regularnih, polregularnih in metražnih pletenin ter šivanje pletenin z verižnimi šivalnimi stroji.

V predilnici predemo mikano volneno prejo tipa Shetland Nm 10/1 za pletenje na cotton pletilnih strojih 12 gg, delno kot efektni material na 15 gg in okroglem pletilnem stroju Camber. Za potrebe ostalih pletilnih strojev pa surovino, to je preje različnih numeracij in surovinskih sestavov, kupujemo od proizvajalcev preje. Naša predilna linija se sestoji iz mikalnika, dveh prstančnih predilnih strojev, previjalnih strojev Savio in Gilbos in sukalnikov Wheler in Alma. Osnovna surovina za delo predilnice je volnena mešanica tipa Shetland v prostem stanju. Na mikalniku se prost material na delovnih organih stroja (valji z žagasto in igličasto oblogo) uredi v kopreno, ki jo delilna naprava razdeli v predprejne niti in navije v svitke. Sviti se na prstančnem predilnem stroju odvijajo in predprejne niti se po raztegu posušejo v enojno prejo. Enojno prejo na sukalnikih posušemo v dvojno, ki je po previjanju pripravljena za pletenje.

Šivalnica v TOZD-u proizvodnja pletenin Radovljica

Pletilnica v TOZD-u Nova Gorica

Krojilnica v TOZD-u Bohinj

V pletilnici se po tehnoloških podatkih pletejo dodatki, deli ali metraža. Uporabljajo se Cotton pletilni stroji v finoči 12 gg (2 stroja), 15 gg (7 strojev), 21 gg (14 strojev), 25 ploskih pletilnih strojev Universal (tip MCII, MCI-T, MCU, MCM) v finoči 8, 10 in 12 E, 10 Diamant pletilnih strojev FR in FRJ v finoči 12 E, 13 Stoll elektronskih pletilnih strojev CNCA 3 BM, CNCA 3 IM, DSTR-L v finoči 8 E, 6 okroglih pletilnih strojev Camber Depanit in Wrapper, Terot 13P in RMR, Wild Bromley RTR in SPJ ter stroji za patente in dodatke kot so Transroboti, Stoll 220, Ribomat, FN-trakovi. Strojne skupine se med seboj ločijo konstrukcijsko, po številu pletilnih sistemov in, kar je najvažnejše, po možnostih vzorčenja. Največjo možnost vzorčenja imajo elektronski pletilni stroji, kjer je raport odvisen od širine stroja, po višini pa je zaradi kapacitete

računalnika na stroju omejen na 5000 vrst.

Posebnost so tudi cotton pletilni stroji, ki imajo možnost pletenja po kroju, s čimer je zmanjšan odpadek in so zato posebno primerni za predelavo dragih materialov. Napleteni deli gredo nato v konfekcijo. Prva faza je krojenje napletenih delov. Regularna in polregularna roba se kroji večinoma ročno tako, da delavka opravi celotno operacijo od razreza delov do polaganja in izrezovanja. V krojilnici se nato pripravijo šivalniške partije, ki vsebujejo od osnovnih delov, obrob do pomožnega materiala in nalogov. Tako pripravljene partije se oddajo v medfazno skladišče šivalnice.

Šivalnica ima dva tekoča trakova, ob katerih so razporejeni šivalni stroji, na katerih se izvrše vse faze šivanja po zapored-

ju tehnološkega predpisa. Značilnost šivalnice TOZD Radovljica so verižni šivalni stroji KMF za sestavljanje stranskih šivov in Favorit šivalni stroji za prišivanje obrob z verižnim šivom. V šivalnici je okoli 150 šivalnih strojev, ki se delijo na okoli dvajset tipov in se uporabljajo glede na zahteve vsakega artikla. Šivalni stroji, ki se uporabljajo v Almiri, lahko šivajo z navadnim šivom, verižnim šivom, pokrivnim šivom, overlock šivom, slepim šivom in pa kombinacijami teh osnovnih šivov. Za izdelavo artikla, kot je pulover, je potrebno običajno v šivalnici opraviti okoli petnajst faz od šivanja do končnih del.

Sešiti komadi se nato zlikajo v likalnici. Likalnica ima stroje za prvo likanje, to je pred krojenjem in za končno likanje komadov. Za prvo likanje se uporabljajo Novakust Tentertronik za likanje metraže, Novakust Planomat za likanje regularne robe in Mentasti mize za likanje polregularne robe. Končno likanje komadov pa se izvrši na Novakust Contifinisher stroju, Mentasti mizah, Novakust mizah s šablono in Novakust ročnih likalnih mizah, kjer se še popravijo stranski šivi, faze in podobno.

V oddelku končnih del zlikane komade pregledajo, eventualno popravijo manjše napake, klasirajo, jih opremijo z etiketami in pakirajo.

S tem je proizvodni postopek v TOZD zaključen in gotovi komadi so pripravljeni za kupce.

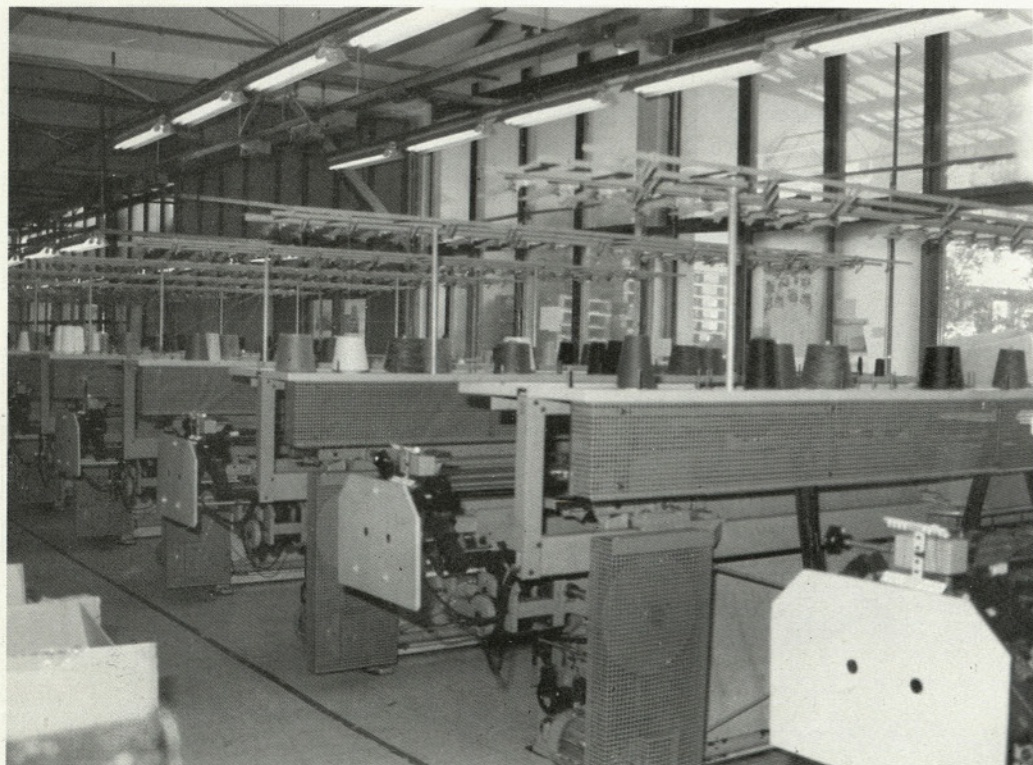
TOZD Bohinj

je proizvodna enota, ki se ukvarja samo s konfekcioniranjem artiklov iz metražnih pletenin, ki imajo veliko standardnih konfekcijskih faz kot so: sestavljanje delov, prišivanje paspul in obrob, izdelava žepov in fazon, okrasnih šivov in podobno. Glede na proizvodni program je specifična tudi njihova opremljenost s strojnimi parkom.

Krojenje se izvrši na Kuris krojilni mizi za metražo, kjer se blago nalaga v plasti. Po krojni sliki se plast najprej grobo razreže z vertikalnim nožem in fino s tračno žago. Sledi priprava šivalniških partij in šivanje. TOZD Bohinj ima skupaj 138 šivalnih strojev, od katerih je kar polovica šivalnih strojev, ki šivajo z navadnim šivom, ostali pa z verižnim, pokrivnim in overlock šivom. Zašite komade sami tudi zlikajo in pripravijo za skladišče gotovih izdelkov.

TOZD Nova Gorica

dopolnjuje proizvodni program z grobejšimi pleteninami 2 pletilnih strojev finoče 5E. Enota ima v svoji sestavi tako pletilnico kot šivalnico. V pletilnici pletejo artikle na Univerzalovih ploskih pletilnih strojih MCU 5E in 8E ter Stollovih elektronskih pletilnih strojih 5E. Kadar pletejo volnene materiale jih tudi sami povaljkajo in likajo pred krojenjem in šivanjem. V šivalnici imajo 52 šivalnih strojev enakih tipov kot TOZD Radovljica le, da so primerni za šivanje grobejših pletenin.

Elektronski pletilni stroji STOLL

Vzorčna centrala elektronskih pletilnih strojev

Moda je od nekdaj povezana z napredkom in novimi odkritji, ki skušajo pri potrošnikih vzbuditi novo zanimanje in odločitev o modnih nakupih. V deželah, ki imajo primat, pri lansiranju modnih smernic, se veliki koncerni sprva med seboj dogovorijo in izberejo barve. Običajno določijo barve po motivih iz narave, folklore, ljudske umetnosti in običajev ter podobno. To so prve informacije, ki hkrati že sugerirajo za kaj so določene barve namenjene, saj so glede na izbrane motive razdeljene po temah (primer: barve za poletna oblačila v mestu, za oblačila na počitnicah, skupine barv za športna oblačila in za prosti čas). Pri vsaki skupini nato vodilni modni oblikovalci v svetu dodajo prve podatke o materialih, strukturah pletiv, vzorcih in linijah. Tako pripravljena izhodišča za novo modno kolekcijo (JZ ali PP) potem proizvajalci prej in oblikovalski studiji predstavijo na sejmi, kot so Expofil Preview, Premier Vision in Pitti filati. Te sejme si ogledajo tudi naši sodelavci, ki so odgovorni za razvoj kolekcije. Informacije zbrane po sejmskih ogledih ter analiza kolekcije, ki je v prodaji, služi kot osnova za izdelavo Almirine kolekcije. Tukaj pa se začne delo našega razvojnega oddelka, kjer modni oblikovalci skupaj z vzorčnimi pletiljmi, mojstri na pletilnih strojih, modelarji, vzorčnimi šiviljami in tehnologi, razvijejo kolekcijo, ki je osnova za delo proizvodnje.

Prvi korak pri snovanju nove kolekcije je izbor materialov. Pravzaprav smo tukaj najbolj omejeni, ker predilnice, ki nam dobavljajo osnovno surovino, to je prejo, premalo sledijo modnim zahtevam, ki se pojavljajo pri posameznih kolekcijah. Skušamo si pomagati na ta način, da tudi sami zasledujemo novosti pri prejah in sukancih. Poleg standardnih prej za vsako kolekcijo sami razvijemo nekaj novih prej, s katerimi skušamo vsako kolekcijo osvežiti in približati modnim zahtevam. Moda se vrača k naravnim materialom kot so: volne, mohair, alpaka za zimsko in bombaž, lan, svila za letno kolekcijo. Izbrane materiale, ki so potrebni v manjših količinah, tudi sami pobarvamo tako, da komerciala dobi prvi vtis o barvah, ki bodo prevladovali v novi kolekciji.

Iz materialov, ki bodo zastopani v kolekciji, se pristopi k izdelavi pletiv za posamezne skupine pletilnih strojev. Izhodišča za pripravo vezav in vzorcev so zopet že prej omenjene teme na eni strani in možnosti vzorčenja na posameznih skupinah pletilnih strojev na drugi strani. To je vsekakor najbolj zahtevna naloga tokom nastajanja kolekcije, saj je od nje v veliki meri odvisen izgled izdelkov, hkrati pa zahteva temeljito poznavanje vseh možnosti pletenja za vsak pletilni stroj. Pletiva za ploske in delno okrogle stroje izdelajo po kreatorjevi zamisli pletilje v razvojnem oddelku, za cotton in ostale okrogle pletilne stroje pa v proizvodnji. Posebnost so elektronski pletilni stroji, kjer bi izdelava vzorcev pletiv pomenila skoraj enako porabo časa kot izdelava celega komada, zato se v tej fazi izdelajo točne skice z vzorcem žakarda ali vezave. Nastanek vzorčnih pletiv zah-

teva mnogo eksperimentiranja z različnimi materiali, vezavami, barvnimi kombinacijami in obdelavami, da se pride do uporabnih rezultatov, ki morajo biti v skladu z modnimi tendencami.

Vzorci pletiv so podlaga za izdelavo skic posameznih modelov s tem, da se upošteva komercialno naročilo kolekcije, tako glede namembnosti kot števila modelov s posameznih skupin pletilnih strojev. Skice kreatorjev vsebujejo vse tehnične podatke, ki so potrebni za pletenje in šivanje. Komisija za izbor kolekcije vse skice modelov in vzorce pletiv pregleda, oceni z vidika prodajnosti in nezanimive modele izloči. Seveda je v tej fazi še veliko dogovarjanja med komercialo in razvojem glede izdelave, linij, materialov in izgleda posameznega modela.

Izbrane skice modelov gredo v delo. Najprej se napletejo vsi sestavni deli modela. Za oblikovanje modela poskrbijo modelarji, ki skupaj s kreatorjem iščejo, posebno pri novih linijah, najboljše rešitve krojev. Ko so kroji izdelani v osnovni velikosti, se napleteni deli odrežejo in oddajo v vzorčno šivalnico. Tu model dobi končno podobo, saj se izvrše vse faze šivanja po predpisanem vrstnem redu. Gotove komade obdelava še tehnološka priprava dela in pripravi za vsak artikel predkalkulacijo.

Videz, izdelava in cena vsakega modela so osnova za odločanje na končnem izboru kolekcije. Izbrani modeli tvorijo kolekcijo, od katere je v veliki meri odvisno poslovanje Almirine.

Poleg izdelave kolekcije, ki je glavna naloga, razvoj skrbi še za izdelavo sejmskih kolekcij, izvozne ponudbe, razstavne eksponate, butik proizvodnje in razvoj tehnologije na področju pletenja, šivanja in obdelave.

Modelarnica razvojnega oddelka

NAŠE GRIMŠČE

Graščina, ki jo je pred nekaj leti dobila v upravljanje radovljiška Almira, ima dolgo zgodovino. Tista odmaknjena spominja na pravljico, bližnja pa pušča vsaj okoličanom grenak priokus. Za gradnjo bohinjske železnice, kateri je botroval tedanji grimšiški gospod baron Jožef Schwegel, so domačinom vzeli marsikatero njivo in travnik. Še pred časom je med okoličani krožila zgodba o čudnem večernem svetlikanju nad močvirjem pod graščino. To naj bi bile blodeče duše kmetov, ki so ob gradnji bohinjske železnice izgubili svoje posesti. Da v graščini straši, pa vedo ljudje povedati še dandanes.

Nekdanji prebivalci grimšiške graščine se zaradi svoje fevdalne oz. veleposestniške narave nikoli niso vklopili v okolje, katerega so zvečine sestavljali manjši kmetje, sprva podložniki blejske graščine, pozneje polproletariat, ki mu je dajala kruh jeseniška železarna ali bližnja železnica. Potem je prišla vojna. In še ena. Graščina je opustela, čas je dodobra naglodal debele zidove, nekdanji park je postal zapuščen travnik.

Novi gospodarji so po mačehovsko skrbeli za graščino, ki se od leta 1920 imenuje Wilsonia. Neugledno graščino so delavci Almiri spremenili nazaj v cvetoč dvorec. Lep park pred graščino, prenovljeno nekdanje gospodarsko poslopje, asfaltirana dovozna cesta namesto nekdanje poljske poti, vse to je garancija za novo življenje graščinskega kompleksa. Novo tudi zato, ker ima za razliko od nekdanjega centra fevdalne veleposesti popolnoma drugačen namen. Almira iz Radovljice je na tem mestu posrečeno združila svojo proizvodno-prodajno dejavnost s turizmom in tako postala obenem tudi vsestransko zanimiv del blejske turistične ponudbe. Prijetno urejena okolica komaj dà slutiti, da je tukaj tudi del proizvodnje. Poleg Centra za razvoj domače in umetne obrti ima Almira v Grimšicah oz. Grimščah, kot jih imenujejo domačini, tudi dve trgovini, lastne galerijske prostore, poročno dvorano, stalno razstavo tapiserij Dekorativne iz Ljubljane,

kavarno z manjšo konferenčno dvorano...

Že od davnih dni so imeli grimšiško graščino v posesti Grimšici, ki so svoj priimek dobili po zgornjem delu Rečice, ki je bil nekdanj samostojna vas in se je imenoval Grimšice ali Grimšče (nem. Grim-schitz). Rodbina grimšiških plemičev (od leta 1701 baronov) je bila sprva v službi svojih gospodov, najprej ortenburških, potem celjskih grofov, nato cesarja (Ahac med leti 1407 in 1422 gradiščan na gradu Kamen pri Begunjah, Andrej leta 1458 cesarjev oskrbnik na gradu Vrbovec/Altenburg, Andrej leta 1448 celjski gradiščan v Šoštanju itd.). Od ženskih predstavnikov rodbine naj omenim Leno, ki je bila leta 1436 nuna v velesovskem samostanu, Suzana Grimšic pa je bila leta 1480 v istem samostanu prednica. V novem veku je bilo več članov rodbine uradnikov. Tako je bil okr. leta 1600 Ivan Grimšic ingrosist dvorne vojne pisarne in

leta 1604 podkomisar v protireformacijski komisiji škofa Hrena, njegov pranečak Janez Ludvik (u. 1680) deželni komisar, Jurij Adam (u. 1757) je bil sodni prisodnik in upravitelj vicedomskega urada, Janez Nepomuk (u. 1822) je bil kresijski glavar v Postojni, njegov sin istega imena (u. 1884) je bil gubernijski tajnik v Benetkah, drugi sin Friderik (u. 1863) pa je bil kresijski glavar v Pazinu. Vsekakor je od vseh predstavnikov rodbine najzanimivejša osebnost že zgoraj navedeni baron Jurij Adam (1670—1757), v svoji mladosti uveljavljen slikar s samostojno slikarsko šolo v Ljubljani, sopotnik Academie Operosorum, spoštovan in uveljavljen tudi v svojih zrelih letih, ki jih je povečini preživel kot graščak in deželni uradnik na rodbinski posesti, gradu Grimšice. Njegova dela, ki jih navaja Dolničar, verjetno niso bila nikoli natisnjena, ostala so v rokopisih, ki so danes izgubljeni.

Leta 1869 je od zadnjih Grimšicev graščino kupil Jožef Schwegel (1836—1914) iz bližnjih Gorij, tedaj avstrijski generalni konzul v Aleksandriji, od leta 1875 baron, uveljavljeni politik in diplomat. Človek, ki se je naglo povzpел, a še bolj naglo umaknil iz diplomacije, ko mu predvsem zaradi njegovega kranjskega pokoljenja ni uspelo doseči položaja zunanjega ministra. Kakšna ironija! Kranjci oz. kranjski domoljubi pa so mu vse življenje očitali, da je nemčur. Resda se je ves ostanek življenja gibal v nemških političnih krogih, a Kranjec je vendarle ostal. V narodnostne boje se ni vmešaval. Njegova zasluga je, da je zrasla prenekatera železniška proga na Kranjskem. Deloval je tudi na kulturnem področju. Sodeloval je pri reorganizaciji Rudolfinuma, znana pa so tudi njegova prizadevanja za slovensko univerzo. Na diplomatskem področju je Schwegel blestel na berlinskem kongresu, kjer mu gre glavna zasluga, da je takratna Srbija dobila vranjsko in pirotsko okrožje, ki bi sicer pripadlo Bolgariji. Jožef Schwegel je nekaj pred koncem stoletja popolnoma prezidal grimšiško graščino in v njej vzdrževal bogate umetniške zbirke, ki jih je zvečine zapustil Rudolfinumu.

Zadnji veliki graščak na Grimšicah je bil baronov nečak dr. Ivan Švegel (1875—1962), ki ima nemalo zaslug, da je ameriški predsednik Wilson posredoval, da je po prvi svetovni vojni Jugoslavija dobila blejski kot, ki bi sicer pripadel Italiji. Pred drugo svetovno vojno je zapustil diplomatsko službo in se za stalno naselil na Grimšicah. Nad graščino je ustvaril kvaliteten arboretum, ki pa je danes neurejen.

MODNA HIŠA »PRISTAVA BLEDE«

Pred nami je odpiranje novega poslovnega objekta, ki ga je Almira, skupaj z ostalimi partnerji usposobila za prezentacijo dosežkov slovenske tekstilne in usnjarške dejavnosti. Kolikšen trud je bil vložen v adaptacijo bivših Dvorskih garaž ve lahko samo tisti, ki je ta objekt poznal v prejšnji podobi. Arhitektonsko lepa toda zanemarjena stavba je po ukinitvi Vile Bled kot protokolarnega objekta bila prepuščena SO Radovljica. V njem so bila, oziroma so še stanovanja bivših uslužbencev Vile Bled. Skoraj 4200 m² pokritih površin je bilo več ali manj samo sebi namen.

Porodila se je ideja, da bi lahko ta objekt postal čudovita dopolnitev turistične in trgovske ponudbe Bleda. Z adaptacijo Grimšč si je Almira pridobila zaupanje vseh subjektov, še posebno pa je njen ugled porastel v krogih, ki se zavedajo, kako je težko narediti tudi prvi korak od gradbenih del do poslovno uspešnega objekta. Prav ta sposobnost vodečega tima ljudi in zavzetost celotnega kolektiva, da so sedanji načini klasične prodaje in zaprtosti proizvodnje samo v svoje okolje, že zdavnaj zastareli, je privedla do tega, da je objekt Garaže prešel v last Almire.

Tako velik objekt je vsekakor prevelik zalogaj za eno samo delovno organizacijo. Poleg tega pa je potrebno v njega dati kar največ dogajanja, ga obuditi v novo pestro življenje. Kaj takšnega zmoro samo družina z istimi hotenji, enakimi pogledi in sorodno ali komplementarno dejavnostjo. Ker smo sami tekstilci, je naravno, da smo partnerje iskali med slovenskimi tekstilci in usnjarji. Almira je

kot upravljalec premoženja in nosilec akcije sklenila pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju z 19-timi delovnimi organizacijami v smislu preureditve obstoječega objekta v objekt Modna hiša »Pristava Bled«.

Morda nam samo ime pove premalo, da bi si lahko ustvarili pravo podobo čemu je vse objekt namenjen. Osnovno vodilo je bilo vsekakor dejstvo, da je Bled eden od centrov slovenskega in jugoslovanskega turizma. Obišče ga letno več deset tisoč gostov, veliko število ljudi tudi iz tujine. To je na vsak način izziv in priložnost, da se delovne organizacije predstavijo in tudi od te predstavitve iztržijo kar največ. Lahko rečemo, da se bo preko maloprodaje vršil direkten promet, morda še pomembnejše pa je dejstvo, da bo Modna hiša z vrhunskimi izdelki vršila tudi animacijo tujih gostov, med katerimi je tudi mnogo poslovnežev za kasnejši nakup oziroma izvoz. Torej se s tem objektom odpira tudi novo okno v svet.

Če v grobih obrisih podam koncept dejavnosti, bi le-to razdelil na:

1. prodajno
2. tržniško poslovno-promocijsko
3. razstavno
4. prireditveno
5. sejensko
6. seminarsko
7. gostinsko-turistično.

Ad. 1. Prodajna dejavnost

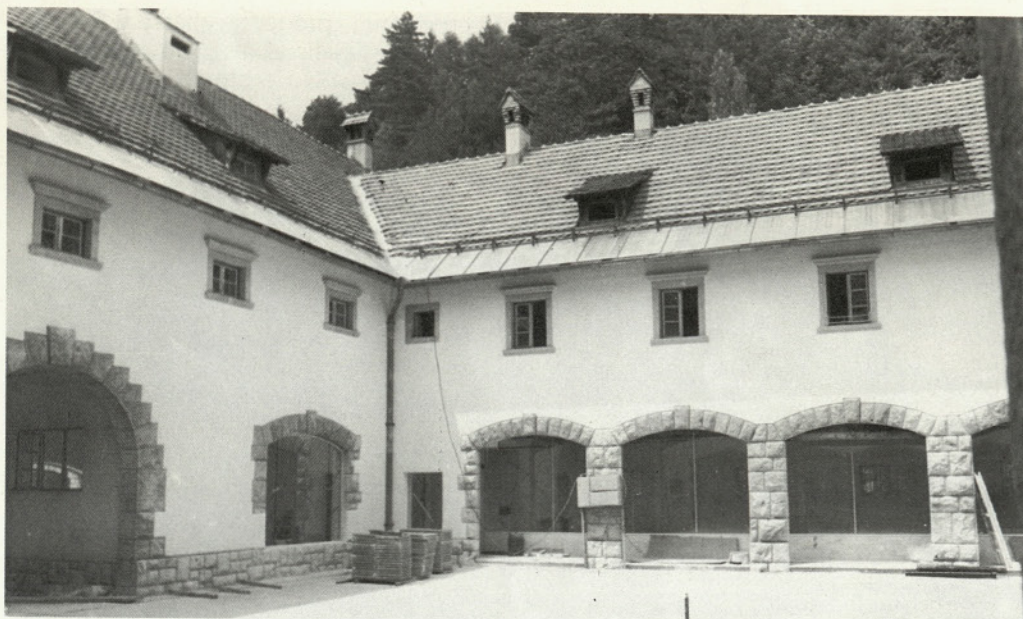
se bo vršila na dva načina in sicer kot čista maloprodaja v prodajalnah, ki so jih vzeli v najem proizvajalci — podpisniki poslovno-tehničnega sodelovanja in v imenu ter za račun drugih proizvajalcev-podpisnikov, katero bo vršilo osebje Almire.

Vsak od podpisnikov je moral opremiti svoj prodajni lokal in prispevati k adaptaciji celotnega objekta. Poleg maloprodaje je smotno, da se ukvarjamo tudi z veleprodajo saj Bled in širše področje Gorenjske troši za obnovo inventarja in osnovnih sredstev, predvsem v turizmu, dokaj velike količine tekstila.

Če gledamo ozko na število prebivalcev Bleda in na deloma dislociran položaj Modne hiše iz centra, bi nas to lahko odvrnilo od odločitve. Ker pa je poznana izredno siromašna trgovska ponudba na Bledu, veliko število gostov, ki zaradi slabe ponudbe tudi malo trošijo, ker bomo poleg trgovske dejavnosti imeli tudi druga dogajanja, ki pritegnejo številne obiskovalce, lahko upravičeno pričakujemo ekonomsko pozitivno poslovanje.

V interesu vseh proizvajalcev je, da v svojo prodajalno dajo najatraktivnejše izdelke. Tudi dogovor vseh podpisnikov je prodaja zgornjega, ki so tega in ekskluzivnega razreda torej blaga, ki ni dosegljiv v dosedanji prodaji.

Ad. 2. Tržniško promocijska poslovna dejavnost

je v sodobnem poslovnem svetu ena od najodločujočih momentov komercialne. Od ustrezne predstavitve posameznih izdelkov ali kolekcije, je odvisna tudi uspešnost prodaje le-teh.

V ta namen je na razpolago večnamenska dvorana in posamezni prostori za zaključevanja (separeji). Vršile naj bi se različne modne revije, razstave in komercialna zaključevanja.

Ad. 3. Prireditvena dejavnost

V dopolnitev maloprodajne in tržniške dejavnosti se predvidevajo tudi različne kulturne in zabavne prireditve. Zavedati se moramo, da trgovina sama nikoli ne more pritegniti tako širokega kroga kot v sodelovanju z nenehnim kulturnim dogajanjem. Prav neodpustno bi bilo zanemariti možnosti, ki jih nudita oba atrija za različna udejstvovanja.

Ad. 4. Razstavna dejavnost

Ena od možnosti popestritve prodajne in tržno-poslovne dejavnosti je tudi razstavna dejavnost. Proizvajalci imajo s tem možnost na najlepši in učinkovitejši način predstaviti svoj razvoj, oblikovanje, proizvodnjo in uspehe v dosedanjem delu. Širšemu avditoriju se tako posreduje kulturo oblačenja, umetnost oblikovanja, zahtevnost proizvodnje ter jih seznanja z vsemi dosežki v sodobnih trendih tekstilne in usnjarske industrije.

Prostori pa bi bili namenjeni tudi razstavljanju del tako priznanih umetnikov kot tudi umetniškim kolonijam. Vedeti moramo, da je oblikovanje tekstila svojevrstna umetnost, da se tudi likovna in druga umetnost vedno znova in znova pojavlja v tekstilu in se kot takšna najširše manifestira v širokih množicah. Če bomo skrbeli za neprestan kontakt z vsem novim ali že uveljavljenim v umetnosti, se nam ni treba bati, da bi Modna hiša bila samo trgovina in ne objekt širšega pomena, ki ima tudi svojo dušo.

Ad. 5. Sejemska dejavnost

Ad. 6. Seminararska dejavnost

Razvoj novih tehnologij, uvajanje novih materialov in drugih novitet, zahteva nenehno usposabljanje vseh, ki hočejo še naprej ostati v krogu uspešnih gospodarjev. Za uspešno prodajo je potrebno slediti modnim trendom v svetu, za kvalitetne materiale je treba znati kvalitetno proizvajati. Torej se vse vrača nazaj do iste osnove — znati. Da pa lahko nekaj znamo, se moramo izobraževati. Prav v ta namen je lahko objekt Modne hiše idealen. Potrebno je poleg ustreznih prostorov, ki so že na razpolago, zagotoviti še določeno audio-vizualne pripomočke. Svoje zmogljivosti se bo poleg podpisnikom lahko nudilo tudi ostalim interesantom, potrebno bo tržiti tudi naše znanje in materialne kapacitete.

Ad. 7. Gostinsko-turistična dejavnost

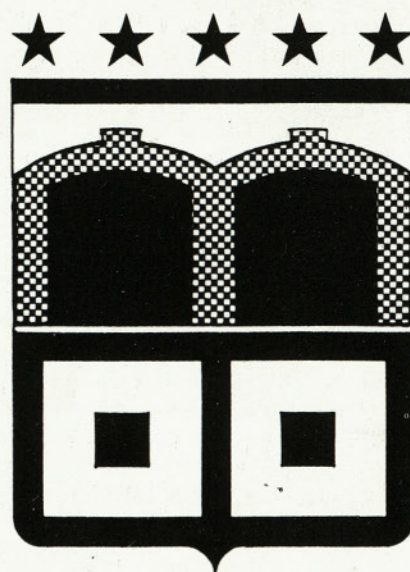
Objekt s tako različno dejavnostjo, nenehnim dogajanjem, bo vsekakor pritegnil večje število gostov. V ta namen se je moralo zagotoviti tudi vsaj minimum gostinskih uslug. To naj bi bil šele prvi korak k popolnejši ponudbi, ki jo mora Modna hiša kot center dejavnosti skupaj z Grimščami nuditi gostu. Stremeti moramo k vedno kvalitetnejši ponudbi in zadovoljitvi gostov. To bomo dosegli le s servisom od agencijskih uslug, prenočitvenih kapacitet, informiranjem in drugim posredovanjem.

Pred nami je torej rojstvo centra, sad našega skupnega prizadevanja in truda. Da bo ta otrok tudi shodil s trdnimi koraki, ne smemo obsedeti in se naslajati, kako je lep. Pomagati mu moramo, da bo takoj začel služiti svoj kos kruha, da bo vračal vložena sredstva in ne razočaral svojih skrbnikov.

Morda je bilo preveč rečenega samo o Pristavi, nič pa o Grimščah. Za nas Almira je to en pojem. Oba objekta lahko delujeta kot celota in se dopolnjujeta v svoji ponudbi. Vse kar je bilo napisanega za Pristavo, velja tudi za Grimšče. Prepričan sem, da bo s takšnim pristopom kot je bil do sedaj, lahko Almira utrdila svoj položaj na tržišču in se še uspešneje uveljavila tudi zunaj naših meja.

MODNA HIŠA

PRISTAVA BLEĐ

ALMIRINA ODLIČJA

Ob praznovanju Almirinih štirideset let obujamo spomine na prehojeno pot, brskamo po arhivih in listamo včasih že porumenele liste. Seštevamo pa tudi nagrade, ki smo jih v vseh teh letih prejeli.

In na koncu ugotovimo, da je bilo nagrad in priznanj mnogo več kot štirideset. Zato naj naštejemo le najdragocenejše, ki smo jih prejeli v zadnjih letih.

Na sejmu mode v Ljubljani smo ob predstavitvi naše kolekcije le malokrat ostali praznih rok. Najvišje priznanje — statuo Ljubljanskega zmaja v skupini trikotažnih izdelkov smo prejeli leta 1980, 1983, 1984, 1986, 1987 in 1988.

Leta 1982 smo dobili posebno priznanje za dosežke pri uporabi domače volne. Tudi diplom in plaket Sejma mode v Ljubljani je bilo kar lepo število.

Tudi z beograjskega sejma Moda v svetu smo se velikokrat vrnili z zlatom in srebrom. V hudi konkurenci trikotažnih proizvajalcev iz cele Jugoslavije, smo si zlato košuto prislužili leta 1980 za dopolnilni program.

Stroga komisija nam je bila naklonjena tudi leta 1981, 1984 in 1986 za celotno kolekcijo.

Srebrno košuto smo prejeli leta 1980 za moško kolekcijo, leta 1982, 1983 in 1985 pa za celotno kolekcijo. Omembe vredna so tudi različna priznanja, kot prstan zlati paun, plakete likovnikov in še bi lahko naštevali.

Almira pa je zaslovela s svojimi kreacijami tudi po svetu. Na sejmih Modifest je prejela dve srebrni in eno zlato medaljo. Na mednarodnem sejmu mode v Brnu na Češkem je dvakrat prejela nagrado zlata lenta. In nenazadnje leta 1982 nagrado

International trophy for quality v Španiji. Nagrade, ki smo jih v vseh teh letih prejeli nam veliko pomenijo. Največja nagrada in vzpodbuda za delo pa so nam vendarle zadovoljni kupci, ki radi in z veseljem nosijo naše izdelke.

Za kolekcijo BALI smo oktobra 1986 na beograjskem sejmu Moda v svetu prejeli Zlato košuto

Na ljubljanskem sejmu mode januarja 1988 smo za kolekcijo ADRIATIC CLUB prejeli najvišjo nagrado Zlati zmaj in Zlata Jana

Počitniški dom v Kraljevici

PRIZADEVANJA ZA NAŠ DRUŽBENI STANDARD

Da ne more biti dobrega dela in ustreznih delovnih rezultatov brez dobrega počutja delavcev, nam zlasti v teh kriznih časih postaja vse bolj jasno. Zato smo v preteklih letih skušali kar najbolje poskrbeti za dobro počutje naših delavcev na delovnih mestih in v času njihovega zasluženga oddiha, zato bo najbolje, da pregledamo, kaj smo v teh letih storili za naš skupni družbeni standard.

Topli obrok med delovnim časom je zadeva, ki je verjetno že skoraj ne opazimo več, kakor ne opažamo toliko vsakdanjih stvari, ki pa bi jih močno pogrešali, če jih nenadoma ne bi bilo več. Velja povedati, da imamo zelo kvalitetne tople obroke, kakršne bi nam zavidali delavci v marsikateri delovni organizaciji. Pa to je seveda le ena od stvari, ki zadeva naš družbeni standard.

Pomembnejše se nam verjetno zdijo naše počitniške kapacitete, ki delavcem omogočajo, da se po napornem delu sprostijo in si naberejo novih moči. Še posebno smo ponosni na naš počitniški dom v Kraljevici, ki smo ga kupili leta 1979, v njem pa smo začeli letovati že naslednje leto. Dve leti potem smo ga skoraj povsem prenovili, s čimer smo dobili urejen počitniški kotiček nekaj korakov od morja z vsem potrebnim udobjem. Seveda samo počitniški dom s svojimi štirintridesetimi posteljami še zdaleč ne more zadovoljiti vseh potreb almircev in njihovih svojcev po počitku ob jadranski obali, zato smo leta 1984 kupili štiri počitniške prikolicе s po petimi ležišči, dve leti kasneje pa še tri prikolicе s po štirimi ležišči. Žal tudi take kapacitete ne morejo zadostiti vsem našim potrebam, vendar lahko vsak almirski delavec letuje v lastnem počitniškem domu ali prikolici vsaj vsake tri leta.

Kljub temu, da smo torej almirci lahko kar ponosni na svoj družbeni standard, pa današnji krizni časi niso več naklonjeni vlaganjem v sicer nujno potrebne počitniške zmogljivosti, zato bomo morali še toliko bolj ceniti in čuvati tisto, kar smo na področju družbenega standarda ustvarili v preteklih letih.

